

פרשת לך לך

הרימותי ידי וגו' אם מחוט ועד שרוך נעל ואם אקח מכל אשר לך (יד, כב)

מדוע נשבע אברהם אבינו על אי קיחה מכל המלקוח. אולם במדרש (תנחומא סימן יג) אמרו, שכאשר בא מלך סדום להודות לאברהם על שבזכותו ניצל נפשו וממונו, ואמר לו "הרכוש קח לך" שבזכותך ניצלת, נשבע אברהם אבינו ואמר, לבל יקח ממנו דבר, ואמר "אם מחוט ועד שרוך נעל", למה? לפי שהקב"ה הבטיחני שהוא יעשרני, שכך אמר לי ואברכך "ואגדלה שמך והיה ברכה". אמר לו הקב"ה: "אתה מאסת שכר בשר ודם - שכרך הרבה מאד מכאן ולהבא".!

הרי לנו הנהגת אבינו אברהם ותגמול אלהינו לבוטח ולמאמין בו. הלא אילו לקח אברהם את המתנות אשר העניק לו מלך סדום לאות "הוקרה", הרי אין נגרע ואין נפגע בכך, מהימנותו של אברהם בקונו, וא"כ מה כל הרעש הזה והזהירות עד כדי שבועה. ברם, ככל אשר האדם ליבו שלם בבטחון אמיתי, בכח אל עליון. כך בשיעור זה מנטרל עצמו מכל כח תחתון. כי זה לעומת זה. והנה בן מלך אשר כל חפץ לב אין חסר לו, וכל אשר ישאל ליבו, מיד מוצג לפניו, לא יעז לבקש ולא ברמז מהמון העם דבר וחצי דבר. ומדוע, אלא כיון שהכל מוכן עבורו והכל שלו, אין לו שום זיקה לעזר חיצון. כמו כן ככל אשר לב האדם בוטח באל - כן מתרחק מבטוח באדם.

וכמים הפנים לפנים כן הקב"ה. כשם שהאדם מראה טוהר ליבו בבטחון באביו, כן האב - אבינו שבשמים - מחזיר לו ברוב טובו וזה שנאמר 'ודורשי ה' - לא יחסרו כל טוב'.

ובכן, זוהי היתה מידתו של אברהם אבינו ע"ה וזוהי מתן שכרו מאת בוראו. וכך היתה גם מידת דוד המלך ע"ה, וכמו שאמר (תהילים סג, ט) "דבקה נפשי אחריך - בי תמכה ימינך" וכמו שביארו בזהר (פרשת ויצא קסג:): בגין דדוד מלכא, הוה מתדבק נפשיה תדיר אבתריה דקב"ה "ולא חייש למילין אחרנין דעלמא" וכו'. וכיון דאיהו הוה מתדבק בקב"ה, - הוה תמיך ביה ולא שבקיה. "מכאן, לבר נש כד אתא לאתדבא בקב"ה, קודשא בריך הוא אחיד ביה, ולא שביק ליה".

מקור: הרב אלעזר רז שליט"א